

Een modern Ziekenhuis.

Is de operatie dan verricht — dikwijls staat een nieuwe al te wachten. Vlug wordt de geopereerde op z'n tafel naar het westelijk eind der gang gerold, *) daar voleinden de chirurgen-assistenten den arbeid, zoodat professor dadelijk al z'n aandacht kan geven aan den volgenden patient, hem van den anderen kant, dus op een tweede operatietafel toegevoerd. . . . Zoo worden soms wel drie of vier gevallen achtereen behandeld. . . .

O! enkel over deze operatiezaal zou wel een vel druks vol te schrijven zijn, en ik beloof u, 't zou een interessant artikel worden — doch . . . mijn ruimte is beperkt en strekt voor niet meer dan een vluchtig overzicht. Ik gewaag dus niet dan met een enkel woord van de instrumentenkasten, waarin de glimmend-keurige voorwerpen zoo ordelijk, en gemakkelijk voor-den-greep, liggen uitgesteld achter de smalle glazen deuren, ik som u het nut niet op van al wat aan den langen muur der gang is aangebracht — de doozen en bussen en stopflesschen op de glazen console-tafels, de waschfonteinjes met hun mooie kranen, bestuurbaar met den elleboog, immers „steriele” handen mogen niet raken aan zulke dingen, — ik spreek u niet van 't practische gebruik dat van de ruimten onder 't amphitheater wordt gemaakt, 'k verklaar u niet den gang van 't onderwijs, 'k geef u geen blik in 't groot geschiedboek van de operaties, dat in 't vertrekje naast de operatiezaal wordt bijgehouden, — 't is nog niet geheel gereed, dat kamertje, bestemd om ingericht te worden voor 't »directe onderzoek,» — helaas! ik moet dat alles overslaan en nog alleen het slot van ons bezoek aan 't nieuwe ziekenhuis in 't kort vermelden.

Na eenige oogeblikken rust in de eigen kamer van professor — 't hoogst eenvoudig gestoffeerd vertrek, maar met een kast vol schoons voor heeren medici!; het is daar in dienzelfden corridor, een eindje verder, — keerden we terug, tot in den midden-bouw, gingen daar de breede hoofdtrap af, en stonden weer in 't souterrain. Daar zagen we de groote kamers voor de onmiddellijke hulp, waar

natuurlijk ook geopereerd kan worden, aan de eene zij van den ingang, — aan de andere is het wachtvertrek, dáarnaast de kamer van den dokter, die hier, dag en nacht, zijn hulp verleent. De »onmiddellijke” hulp, — het is natuurlijk ook geen toeval, dat de zalen daarvoor ingericht zoo dicht bij den ingang zijn te vinden. Voor hem of haar die hier wordt binnengebracht kan soms een enkele minuut vertraging levenskwestie zijn. Ik zeide 't al: gemiddeld zeventuizend gevallen — straatongelukken voor het grootste deel, kwetsuren, kneuzingen, arm-, been- en schedelbreuken — worden jaarlijks hier behandeld. Dat is twintig op een dag — gemiddeld. Maar statistiek is zoo bedrieglijk! Hoe dikwijls zijn 't er meer, ja dertig, veertig! Als 't stormt, of glad of mistig is Of wanneer er feest is in de stad, wanneer op straat het woelende, joelende, hossende volk „oranje” (met een klont à 4 ct. 't glas!) — „oranje boven” roept. . . . Dan is 't daar in die zaal geen feest meestal, maar droeve ernst; ja, al zou de gansche stad aan 't razen raken, hier moeten kalmte, helderheid en tegenwoordigheid van geest bewaard, gelijk een eeuwig brandend Vestavuur. . . .

En zoo stonden we dan aan den uitgang hier, zoo eindigden wij tweeën onzen tocht. We dankten, namen afscheid, liepen zwigend langs de andere ziekenhuizen, gingen door het hek. . . . We waren voor we 't wisten op 't Rokin. . . . De kerktijd was voorbij. Toch kwamen we nog goede vromen tegen, hier en daar, bedaardjes stappend, op z'n zondagsch aangekleed, het kerkboek in de zij gedrukt. . . . Was een van hen gesticht als wij? . . . O 't woord is machtig, maar de daad nog machtiger! . . . De man, die ons had rondgeleid in *zijn* kliniek, had al bijzonder weinig van een dominee gehad, geen zweem van zalving in z'n stem, noch dierbaarheid in houding of in blik — maar in zijn oogen had bezieling soms geglansd. . . . Zijn arbeid had voor hem getuigd, zijn stichting had gesticht, — en zal 't nóg doen zéér lang na zijn en ons — ons aller! — heengaan.

Januari, 1901.

*) Dat deel der gang is altijd extra-goed verlicht, bij dag door 't groote raam, bij avond door een eigen, groote lamp. (Zie de photo).